

jaargang 28 - nummer 2
april 2012

de parel

Vereniging van kuisplantenliefhebbers

Wie weet...?

Rond huis en hof

Lagerstroemia indica

Bericht van de zadenlijst

Over planten geschreven

The Crape Mirtle (Engels) of die Krepmyrte (Duits)

We waren in de nazomer van 2011 enige dagen met een bus vol bomen- en struikenliefhebbers van de N.D.V. (de Nederlandse Dendrologische Vereniging) "on tour" door het Ruhrgebied. We hebben toen allerlei mooie parken en fraaie verzamelingen gezien en op de laatste dag is er dan meestal nog een bezoek aan een kwekerij, want iedereen is altijd wel geïnteresseerd in wat er bij de kwekers in het buitenland zoal te zien is. Een ieder is dan vaak kooplustig. Ach, u en ik, we weten er alles van.

Toen we dichtbij Krefeld die kwekerij naderden zag ik haar al in de verte staan. Een hele hoge *Lagerstroemia* volop in bloei in een wolk van rose-rode crêpe bloemen. De vingers begonnen me al te jeuken en mijn portemonnee wipte me in de achterzak. Natuurlijk gelijk gevraagd naar een jonge plant van dat bloemenwonder, maar ik had geen geluk. Ze hadden er geen en mijn gevoel zei me dat ze die ook niet vermeerderden. Hoe bestaat het, is er geen vraag naar? Ze hadden wel zaailingen, maar daar begin ik niet aan, want die zijn meestal niet

L. cultivars (Devriese)

winterhard. Ik heb helaas geen ruimte meer in mijn kas, dus ik wil graag eentje hebben die tegen de vorst kan en het is geen probleem als ik haar de eerste jaren wat moet inpakken. Ik mocht wel stek snijden en dat heb ik natuurlijk gedaan en nu probeer ik ze thuis met bodemwarmte aan de wortel te krijgen. Het bijzondere doet zich voor dat er verschillende stekken aan de wortel zijn maar bovengronds zie ik, afgezien van een heel enkel blaadje, niks. Gaan ze ondergronds en blijven ze daar dan ook? Komt het nog goed met die stekken? Hebt u ervaring, laat

het me dan weten s.v.p.

In het verleden heb ik *Lagerstroemia* jaren achtereen in mijn verzameling gehad, maar ik kan niet zeggen dat ik er goed mee overweg kon. Niet alle jaren kwamen ze volop in bloei, het zal aan mezelf gelegen hebben. Mettertijd heb ik de laatste verkocht maar ik blijf ze onwijs mooi vinden. Regelmatig komt men ze tegen in zuidelijke landen, op vakantie of zo. Ik zag ze in de buurt van San Remo als straatboom in een lange rij aangeplant en bloeien. Geweldig!

L. 'Delta Bush' (Devriese)

Lagerstroemia behoort tot de *Lythraceae*. Dat zijn de kattenstaart-achtigen waartoe ook de algemeen bekende kattenstaart van de slootkant hoort. Van nature komt *Lagerstroemia* o.a. voor in India, Indonesië, Japan, Korea, China en Australië. Ze word daar zo maar 10 tot 20 meter hoog al naar gelang de soort en ze bloeien in vele tinten van purperrood, donkerrood en via lichtrood naar roze en lila; witte *Lagerstroemia* is er ook. De bloemtrossen verschijnen aan het eind van de zomer (herfst) aan de uiteinden van de takken en de bloempjes lijken op crêpe papier, ze zitten wat ineengefrommeld in de

L. 'Muscogee' (De Vries)

knoppen en houden die vorm ook als ze bloeien, het is een heel apart gezicht.

Lagerstroemia wil graag warm staan, het is haar nooit warm genoeg. Ze houdt van een wat zware grond dus u kunt een goede potgrond gerust mengen met wat extra klei of leem, dat zal haar goed doen. 's Winters gaat ze in de winterstalling en daar mag het donker zijn want ze is kaal, ze is n.l. niet wintergroen. Ik heb het nooit geprobeerd maar misschien kan ze wel in een kruipruimte overwinteren tenminste als het daar niet te vochtig en uiteraard vorstvrij is.

Om haar in bloei te krijgen kan ik u niet helpen, zoals gezegd ik had er wat moeite mee en als u mijn raad op zou volgen schiet het voor u niet op, vandaar. Als ik mijn boeken doorsnuffel kom ik allerlei methodes tegen om *Lagerstroemia* tot bloei te brengen, te dwingen, te verleiden, u zegt het maar. Dus is het tijd mensen te vinden die u en mij verder kunnen helpen. Ik heb via onze vereniging een oproep laten rondgaan en daaruit kwam van verschillende kanten allerlei info op me af. Hier volgt een overzicht van al

hetgeen ik kreeg toegespeeld en van datgene dat ik daarnaast zelf nog bij elkaar heb gebeld en gemailld.

Nellie Wijnen (Haelen), de familie Peeters (Grashoek) en Peter Barten (Roermond) werden door mij telefonisch uitgehoord en wat ik al verwachtte bleek inderdaad waar te zijn. Verschillende liefhebbers hadden er succes mee en elk jaar veel bloei, vooral als het een warme zomer was. Dat had ik al eerder gehoord, het zijn echte zonzonliefhebbers. Nellie had jaren een witte gehad en elk jaar volop bloei, ze stond in de tuin uitgeplant. De heester kreeg net als haar andere planten af en toe royaal Culterra rond de wortels gestrooid. Elk jaar voor de vorst rigoureuus snoeien zei ze. En toen was het een keer minus 20 graden en viel het doek, heel jammer. Nu heeft ze een rose die ook redelijk bloeit.

Peter Barten heeft de zijne zo'n 10 jaar terug van een stek uit Frankrijk opgekweekt (zomerstek gaat gemakkelijk aan de wortel hoorde ik) en die bloeit prima, elk jaar rigoureuus terug snoeien vertelde ook hij. Ze bloeit op eenjarig hout, dus op de uitlopers die er vanaf het voorjaar aankomen, net zoals bij een druif zal ik maar zeggen. Peter bemest haar nooit en dekt de plant ook niet toe. De grond in zijn tuin bestaat uit rivierklei, dat had u al gedachten daar staat ze met haar wortels in. Het valt me op dat iedereen ze in de tuin heeft uitgeplant en niet in een pot/kuip! An en Frans Peeters schijnen op een tamelijk koude plaats te wonen, want bij hen gaat er wel eens wat dood of ze willen niet groeien terwijl in de wat ruimere omgeving dat soort planten het wel goed doet. *Lagerstroemia* was bij hen dus helaas geen succes. In Aalten in de Achterhoek staat er eentje in de tuin uitgeplant, een *L. indica* 'Rosea Nova', met bijna elk jaar veel rose-rode

bloemen en een kennis van me in Schiedam (een heel stuk warmer dan Aalten) heeft er ook een in de border staan. Die is van een stek uit Frankrijk en is opgekweekt tot een haast elk jaar bloeiende struik. Het moet gezegd dat ze een heel beschutte stadstuin hebben. Daar in de buurt, een stukje zuidelijker, in de Gemeente Cromstrijen in de plaats Numansdorp in de Hoekse Waard staat *Lagerstroemia* als straatboom aangeplant. Elk jaar veel bloei, maar bij een slechte zomer wat minder. Het zijn gewone *Lagerstroemia indica* gekocht bij een grote boomkweker uit het zuiden des lands die ze uit Italië had geïmporteerd. Daar worden ze niet bemest (kleigrond) afgezien van elke vijf jaar een flinke portie dendromix die aangebracht wordt rondom de wortels.

Op de qua geboomte beroemde begraafplaats 'de Nieuwe Ooster' in Amsterdam staan ook een paar maar die hebben nog nooit gebloeid en ook de bekende kweker Hennie Kolster in Boskoop heeft ze en ook te koop, maar ook hij heeft nog nooit bloei gezien. Albert Leemreize (boomkweker in Ruurlo) heeft de cultivars 'Natchez',

L. 'Tuscarora' (Theelen)

witbloeiend, en 'Muskogee', lavendel/paars, in de verkoop en het kunnen goed bloeiende planten zijn. Ik ken Albert, hij staat bekend als een gedegen vakman met een heel interessant sortiment en hij heeft thuis een heel mooi arboretum. Hij vertelde dat lagerstroemia's zeker de eerste jaren bij heftige kou moeten worden toegestopt. De fraaie foto's van *Lagerstroemia* op zijn site komen van zijn eigen bomen. www.boomkwekerijleemreize.nl Ik wil, zonder volledig te willen zijn, ook Hans Prins uit Steenwijkerwold noemen (www.degroeneprijs.nl) Hij is constant allerlei exoten aan het testen en heeft ook *Lagerstroemia* uitgeprobeerd in de tuin en in kuip met wisselend succes. Ook hij zegt dat ze vooral veel warmte moeten hebben en heeft o.a. *Lagerstroemia* 'Tuscarora' (koraalrood) in de verkoop. Deze zou het volgens hem in het noorden van ons land zeker moeten doen en hij vindt het één van de beste. Hij heeft ook verschillende dwergsoorten uit Nieuw Zeeland in de tuin uitgeplant. Ze hebben allemaal namen van Zuid Amerikaanse dansen zoals: 'Tango', 'Rumba', en 'Samba'. Ze worden al enige jaren bij hem getest maar ze willen niet zo goed groeien en blijven erg klein (zijn dat superdwergen?) en de bloei schiet nog niet op, maar *L. 'Natchez'*, geen dwerg en witbloeiend, doet het goed bij hem. In de Franse Dordogne gekochte planten (*L. 'Pécharmant'* en *L. 'Yang Tsé'*) willen bij hem niet bloeien, groeien is niet het probleem, maar dat heb ik op mijn zoektocht langs verschillende kwekers en liefhebbers al meer gehoord. Maurits de Vries uit Schoonebeek (Dr) is er als particulier mee aan het experimenteren en boekt leuke resultaten met zijn aanplant van verschillende cultivars. Hij vindt naast de nog te noemen

L. 'Victor' (De Vries)

cultivars bij het stukje over Harrie Theelen o.a. de cv 'Hopi' (rose) en cv 'Victor' (paars) goede bloeiers en beide zijn vrij van echte meeldauw. Daarnaast test hij heel veel andere exoten die in de tuin staan aangeplant, iemand die we als exotieliefhebbers in de gaten moeten houden lijkt me. Heel interessant eens te kijken op zijn site vol met schitterende foto's (zie: www.tropische-tuin.nl/lagerstroemia.html).

Harrie Theelen uit Roermond kweekt ze als beroepskweker en geeft aan de volgende soorten/cultivars goede bloeiers te vinden: 'Tuskegee', kleur roze/rood. Ze bloeit spectaculair, maar heeft veel zomerwarmte nodig. 'Muskogee' (lila/rose), 'Natchez' (wit), 'Tuscarora' (koraalrood) en 'Biloxi' (rose) (heel mooi maar vorstgevoelig, dus in een kuip). 'Miami' is ook een mooie en is iets donkerder dan 'Muskogee'. x *Acoma* (witbloeiend) wordt breed, daar moet je ruimte voor hebben en hij

bloeit laat. In de USA wordt deze als bodembedekkende heester gebruikt. In een goede zomer heeft Harrie Theelen zo ongeveer half juli al de eerste bloei en dat gaat per struik zo maar twee maanden door! Alle door hem genoemde planten zijn vrij van echte meeldauw, een schimmel aantasting waarbij in vroegere tijden bij veel *Lagerstroemia* de bladeren wit bestoven leken. Een vies gezicht en lastig te bestrijden. Veel van de genoemde cultivars zijn kruisingen tussen *Lagerstroemia indica* en *L. faueriei* en b.v. 'Tuskegee' heet dus voluit: *Lagerstroemia indica* x *faueriei* 'Tuskegee'. Alle tuingronden zijn geschikt is zijn eigen ervaring en info van klanten, behalve natte en vaste klei- en leemgronden. Droge voeten moeten ze hebben zegt ie en de kop in de zon (net als oleanders met dit verschil dat die de voetjes nat willen hebben). Lichte vormsnoei meteen na de winter. Als nog erg jonge plant

groeien ze traag, maar na een paar jaar komt de groei er goed in en maken ze schot van royaal meer dan een meter. Als men ze in de tuin wil planten koop dan een al wat groter exemplaar en planten doet men het beste in het voorjaar. Het probleem is dat mensen pas *Lagerstroemia* kopen als ze in bloei staan (eind van de zomer). Dan rap een gat in de tuin gespit en planten maar. Fout! In het voorjaar geplant gaat ze veel beter groeien/doorgroeien.

En dan als laatste een beroeps-kweker die zich helemaal heeft ingegraven als het over alle in's en out's van *Lagerstroemia* gaat. Hij heeft zich er helemaal in verdiept en nog elke dag leert hij bij en zijn verzameling en zijn proeven breidt hij steeds verder uit. Hij heet Geert Devriese uit het Belgische Wingene (zie: www.lagerstroemia.be). Hij heeft vele soorten en cultivars (150 verschillende) en een opsomming van zijn beste planten zal ik u niet onthouden, zie tabel.

Heel mooi is te melden dat deze kweker nog niet zo lang geleden stekken mocht snijden uit de tuin van dhr. Theo Kuijpers in Heythuysen. Geert Devriese viel blinkbaar bij (nu wijlen) Theo in de smaak, want hij gaf niet zomaar aan iedereen stekken mee en zeker niet aan iemand die ermee de commerciële toer op wilde. De Belgische kweker moest Theo beloven de namen die hij eraan had gegeven (de naam van zijn dochter Caroline en kleindochters Eveline en Veerle) niet te veranderen en te blijven gebruiken. Hij ging hiermee akkoord en op termijn zal hij ze in de verkoop doen. Theo had lang geleden zaad gekocht bij Chiltern Seeds in U.K. (www.chilternseeds.co.uk) en de sterkste zaailingen ervan overgehouden. Ik zag ze daar meermalen in volle bloei. Zie ook de Parel van 1999 nr. 2 en van 2010 nr.1 waarin

Cultivar	kleur	hoogte	omschrijving
X Acoma	wit	200/300	Gespreid afhankelijk, donkerbruin blad in de herfst.
Baton Rouge	mze-rood	100/150	Bolvormig gespreid, rijke bloeier.
Cordon Blue	ila	50/100	Laag, afhankelijk.
Delta Blush	mze	30/100	Laag, vertakt, vroege en rijke bloeier.
X Hopi	mze	200/300	Bolvormig, betrouwbare vroege bloeier, die herbloeit.
Houston	vatermeloen rood	40/60	Vertakt, afhankelijk, laaggroeiende soort.
Lafayette	livendel wit	40/90	Rechttop, afhankelijk, zeer vroege en lange bloeier.
Natchez	wit	700	Vaasvormig, rechttop, attractief in de winter.
Pink Velour	bl. roze	300/360	Brede vaasvorm, één van de meest winterharde soorten.
Pixie White	wit	50/130	Open, vertakt. Zeer opvallend en rijkbloeiend.
Rhapsody in Pink	zacht roze	400/600	Brede vaasvorm, vroege en lange bloeier.
X Tonto	rood	250/300	Vertakte bolvorm.
X Tuscarora	donker korral roze	450/600	Brede vaasvorm, opvallende kleur.
Victoria	diep rood	150/200	Rechttop rond, opvallende bloemknoppen.
Worlds Fair	vatermeloen	30/60	Laag rond, compact en afhingende bloei.

Lagerstroemia-planten van dhr. Theo Kuijpers in bloei te zien zijn. Hieronder kort de informatie die ik kreeg van Geert Devriese: hij is er vooral op gericht de heesters in de tuin te planten en hij geeft de volgende richtlijnen maar diegene die ze in de kuip wil houden kan met de nu volgende tekst ook zijn/haar voordeel doen:

Weinig bemesten want anders krijgt u alleen maar blad en qua watergift gewoon vochtig houden. In de kuip in het groeiseizoen licht bijmesten met 5-10-5.

Na de bloei niet meer mesten alleen misschien wat kali opdat ze beter afhardt.

Rigoreus snoeien gelijk na de winter als de plant dus nog in rust is. Ze wordt zonder snoei veel hoger en de bloei zou dan wat kunnen terugvallen, dit al naar gelang de soort/cultivar die u heeft.

In volle grond hoeft er niet perse zwaar gesnoeid te worden, jaarlijks de uitlopers wat bijknippen volstaat.

In de tuin geplant zorgen voor een grond met een pH tussen 5.0 en 6.5 en een warme zonnige plaats tegen een zuidmuur o.i.d. Het zijn kleumers, dat had u al gemerkt. Zorg voor een goede plant op naam en laat u wat dat betreft goed voorlichten door een deskundige. Dat laatste kan

een hele toer zijn, want wie in Nederland is op de hoogte van de nieuwere cultivars, als u ze al te koop ziet.

Zet haar dus op het warmste en zonnigste plekje van uw tuin of terras, beschut tegen harde wind. Let wel, een *Lagerstroemia* wacht heel lang met uitlopen, denk dus niet te gauw dat ze dood is! Mocht het langdurig strenger vriezen dan -15°C dan is het verstandig om de plant onderaan de stam af te dekken/ in te pakken. Het bovenste deel kan goed tegen kou.

Jonge *lagerstroemia*'s minstens tot vijf jaar 's winters beschermen en planten in de lente.

Zolang ze niet uitlopen, kan men ze vorstvrij in een donkere ruimte houden.

Laat de wortelkruit niet uitdrogen. Qua meststoffen voorzichtig zijn en niet overdrijven, want ze willen geen zware bemesting en geen te grote pot.

Goede potgrond mengen met 1/3 klei of leem zal hen goed doen.

Een oudere *Lagerstroemia* is eigenlijk het hele jaar een aanwinst, dus ze is niet alleen aantrekkelijker vanwege de bloei, maar de stam schilfert mooi af net als bij een plataan en in de herfst geven de meeste soorten/cultivars fraaie herfstkleuren (zie foto).

Er wordt nog druk gekruist en geselecteerd bij Geert in het Belgische land en elke maand krijgt hij nieuwe kruisingen en cultivars toegestuurd, meestal vanuit de USA *).

Lagerstroemia is dus een kuipplant/heester volop in beweging en men is nog lang niet aan het eind van steeds maar weer kruisen en selecteren en nog eens kruisen en selecteren.

Constant op zoek naar vroeger bloeiende planten in weer andere bloemkleuren. Op zoek dus naar nieuwe selecties die blijvend resistent zijn tegen echte meeldauw en die, geachte kwekers zet hem op!, ook tegen een elfstedenwinter kunnen!

*) De Amerikaan dr. Carl E. Whitcomb, afgestudeerd in de land- en tuinbouw alsmede botanie was o.a. professor aan de Oklahoma State University. Na zijn loopbaan daar begon hij zijn eigen onderzoekscentrum waar hij succesvolle vindingen deed op land- en tuinbouwgebied. Hij heeft zich jaren beijverd om een rode *Lagerstroemia* te kweken. Heel veel cultivars komen zoals gezegd uit de U.S.A en hij vond dat er destijds véél te weinig kleur

in de *Lagerstroemia*'s zat. Aan de eerder genoemde Maurits de Vries in Schoonebeek mailde hij het volgende en ik geef zijn mail integraal aan u door:

Actually my creation of 'Dynamite' and 'Red Rocket' crape myrtle resulted from taking large numbers of seeds and seedlings and selecting the darkest pink seedlings as parents for the next generation, then do this again and again 6 times and about 100,000 seedlings later, true red was found.

*(vrij vertaald: Feitelijk zijn mijn creaties zoals *Lagerstroemia* 'Dynamite' en 'Red Rocket' resultaten van het zaaien en het selecteren van zo donker-rose mogelijke zaailingen, die ik weer gebruikte als ouders voor de volgende kruisingen en dan weer selecteren en dat nog 6 keer (ik was toen 100.000 zaailingen verder) totdat een échte rode gevonden werd).*

Dus, beste kuipplanten liefhebbers, het is nog niet zo gemakkelijk een andere kleur in een heestergeslacht te selecteren. Ik zie het me nog niet doen om uit zo'n honderdduizend zaailingen een paar planten te selecteren. Petje af voor die Yankee!

Schilferende bast

Samenvatting:

Algemeen:

In vele kleuren te koop en van origine afkomstig uit het verre Oosten.

Ze houdt van zon, warmte en droge voeten.

Bloeit op eenjarig hout.

Kies een cultivar genoemd in de tekst.

Uitplanten/oppotten in het voorjaar.

Matig bemesten en meng klei door de grond.

Bladverliezend, loopt in het voorjaar laat uit.

In de kuip:

30 % Klei/leem toevoegen aan de potgrond.

Is bladverliezend en kan in het donker overwinteren, vorstvrij/evt. af en toe lichte vorst.

Tijdens groeiseizoen licht bemesten met 5-10-5.

Na de winter rigoreus terugsnijden.

In de volle grond:

Verrijk zo nodig de grond met klei maar vermijd natte vaste klei/leemgrond.

Niet of weinig bemesten.

Bedek bij strenge vorst de onderste halve meter van de plant. Uitgebloeide takken terugknippen.

Herfstkleuren